

047b [Dedication on the reverse of painting 'B217']

Vooraf

De Zwitserse architect Alfred Roth¹ schrijft in zijn boek²: 'Und zum Abschluß noch zwei Zitate von Mondrian. Das an anderer Stelle schon erwähnte erste betrifft seine Widmung auf der Rückseite meines Bildes'. De architect heeft begin 1930 een schilderij van Mondriaan gekocht³. Op de achterzijde van dit schilderij 'Composition with Red, Blue, and Yellow'⁴ heeft Mondriaan een opdracht geschreven voor zijn vriend Roth. De tekst is op deze plaats in dit corpus opgenomen, omdat de opdracht op de achterzijde van het schilderij grotendeels overeenkomt met een zin uit [*Ne pas s'occuper de la forme*]⁵.

Bron

Aan de achterzijde van het schilderij B217 heeft Mondriaan tussen de verticale latten van het spieraam in het midden een lat geklemd of dit laten maken. Op deze lat heeft hij een strook papier geplakt en daarop de opdracht geschreven. We beschouwen deze bron als authentiek, geautoriseerd en voltooid.

Basistekst en leestekst

De basis voor de gepresenteerde tekst is de tekst op een foto van de achterzijde van het schilderij B217. De ondertekening 'Piet Mondrian' is in de leestekst weggelaten.

Titel

De opdracht op de achterzijde van het schilderij heeft geen titel. De gepresenteerde tekst krijgt in dit geval de fictieve titel: [*Dedication on the backside of painting 'B217'*].

Datering en ondertekening

Mondriaan heeft onder de opdracht geschreven: 'Paris janvier '30' Piet Mondrian'. De datering van de gepresenteerde tekst is: januari 1930.

Ontstaan en publicatie

Mondriaan heeft een stukje tekst achterop het schilderij geschreven dat hij eerder heeft gebruikt. De opdracht aan Alfred Roth blijkt de laatste zin uit de tekst [*Ne pas s'occuper de la forme*]. Deze tekst is gepubliceerd op 15 maart 1930 in *Cercle et Carré*: 'Compter exclusivement avec *les rapports* en les créants et en cherchant leur *équilibre* en art et dans la vie, c'est le beau travail d'aujourd'hui: c'est préparer l'avenir.'

Het enige verschil met de opdracht op de achterzijde van het schilderij en de publicatie in *Cercle et Carré* is, dat het woord 'exclusivement' in *Cercle et Carré* in de opdracht is vervangen door het woord 'seulement'.

Alfred Roth citeert in zijn boek (1973) het eerste gedeelte van de opdracht onjuist: 'Compter seulement avec les rapports *et le cherchant et en créant* leur *équilibre* en art et dans la vie, [...]'.⁶

¹ Alfred Roth (1903-1998), Zwitsers architect.

² A. Roth. *Begegnungen mit Pionieren*. Basel, 1973: 189.

³ CRII: 351 - B217 (Composition with Red, Blue, and Yellow, 1930.).

⁴ Collectie: Kunsthaus Zürich, Zürich; inv.nr. 1987/28.

⁵ Zie toelichting tekst 047.

⁶ A. Roth. *Begegnungen mit Pionieren*. Basel, 1973: 189. (Cursivering in het citaat is van ons.)